

Hämeenkyrö

Hämeenkyrön kunnan arviointikertomus

2025

Hyväksytty Hämeenkyrön tarkastuslautakunnan kokouksessa 19.5.2026

Kunnanvaltuusto 8.6.2026

Sisällys

1. Puheenjohtajan katsaus	1
2. Tarkastuslautakunnan arviointi- ja tarkastustehtävät	5
2.1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano	5
2.2 Ulkoinen tilintarkastus	6
2.3 Sidonnaisuusilmoitusten valvonta	7
2.4 Arviointityön toteuttaminen	7
3. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	9
3.1 Taloussuunnitelma 2025, muutostalousarviot ja taloudellinen tilanne	10
4. Alue- ja kuntavaalit 2025	12
5. Väestökehitys vuonna 2025	14
6. Hyvinvointityö	15
7. Henkilöstö, muutosneuvottelut ja valtuustokauden vaihtuminen	17
7.1 Henkilöstö	17
7.2 Yhteistoimintaneuvottelut	20
7.3 Valtuustokauden vaihtuminen ja päätöksentekoprosessi	21
8. Julkisten työvoimapalveluiden siirtyminen kuntiin	24
9. Kuntakonsernin toiminta ja talous	25
10. Vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen kehittämisehdotusten jälkiseuranta	26
11. Arvio strategiaa toteuttavien toimenpiteiden toteutumisesta ja vaikuttavuudesta	27
12. Tarkastuslautakunnan esitys valtuustolle	28
13. Allekirjoitukset	29
Liite 1; Talousarviotavoitteet	30

Kuvat: Hämeenkyrön kunnan kuva-aineisto

1. Puheenjohtajan katsaus

Tarkastuslautakunta valittiin tehtävänsä, kun uusi huhtikuussa valittu valtuusto kokoontui ensimmäisen kerran. Työnsä lautakunta aloitti syyskuussa. Arviointikertomus on tämän lautakunnan ensimmäinen.

Vuosi 2025 jakautui kahteen valtuustokauteen eikä siten ole tyypillinen kunnan toimintavuosi.

Helmikuussa valtuusto valitsi tilapäisen valiokunnan valmistelemaan lupajaoston erottamista koskevaa asiaa. Toukokuussa valiokunnan esitys oli valtuuston päätöksenteossa ja valtuusto erotti äänestyksen jälkeen lupajaoston ja valitsi uudet henkilöt lupajaostoon toimikauden loppuajaksi. Sinänsä historiallinen tapaus Hämeenkyrön kunnassa ja toivottavasti ei tällaista valitettavaa tapahtumaa vastaisuudessa tule tapahtumaan.

Alkuvuodesta saatiin raportti vuosien 2022–2024 talouden sopeuttamisohjelman tuloksista. Raportissa todetaan tuloksen olevan tyydyttävä, kun 69 % tavoitteista toteutui. Raportin yhteenvedossa todettiin sen olevan vuoden 2025 talousarvion pohja. Tehtävänsä päättänyt valtuusto jätti kuitenkin perinnöksi huomattavasti alijäämäisen talousarvion vuodelle 2025. Viime valtuustokauden tarkastuslautakunta oli tällaisista talousarvioista aiemmin huomauttanut.

Viimeisessä kokouksessaan toukokuussa valtuusto teki ensimmäisen muutostalousarvion, jossa tuloslaskelma kasvoi alkuperäisestä 3,4 miljoonasta eurosta 4,3 miljoonaan euroon. Huolimatta talouden suunnasta ei ylisuurta investointiohjelmaa muutettu mitenkään.

Kesäkuussa aloittanut valtuusto joutui heti toisessa kokouksessaan hyväksymään talousvuoden toisen muutostalousarvion, joka lisäsi investointeja ja oli tulokseltaan 4,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Joulukuussa tuli kolmas muutostalousarvio, jossa tulos arvioitiin 3,9 miljoonan euron suuruiseksi.

Ei anna luotettavaa kuvaa talouden hallinnasta, kun alkuvuonna 2026 valmistunut tilinpäätös päättyi 2,6 miljoonan euron alijäämään.

Muutostalousarvio sinänsä on kuntataloudessa käyttökelpoinen muoto seurata hyvinkin hektistä kunnan taloutta. Vuoden 2025 muutostalousarviot eivät anna kuvaa asiansa hallitsevasta talousjohdosta. Investoinnit, joita elinympäristöpalvelut hoitavat, olivat suhteettoman suuret talouden kantokykyyn nähden. Tämä osoittaa, että elinympäristöpalveluissa ei tunnisteta kunnan talouden kantokykyä. Tästä esimerkkinä oli Hämeenkyrö-talo hanke, jota pidettiin pitkälle loppuvuoteen asti mukana ennen kuin se poistettiin investointilistalta.

Syyskuussa hallitus päätti käynnistää yhteistoimintamenettelyn osana talouden tasapainottamissuunnitelmaa. Perusteluna oli muutostalousarvion tuloksen osoittama alijäämä. Neuvottelut päättyivät lokakuun lopussa ja yhteensä 15 henkilötyövuoden vähentämiseen. 7 henkilöä irtisanottiin, määräaikaista vähennettiin 5 ja 3 tehtävää päättyi eläköitymiseen.

Työntekijäpuoli jätti päätökseen eriävän mielipiteen, jossa painotettiin sitä, että aikataulu toimille oli liian etupainotteisena epätarkoituksenmukainen ja työnantajan esittämät suunnitelmat olivat vailla riittäviä selvittelyjä, laskelmia ja ennakkovaikutuksen arviointia. Tilinpäätöksen valossa työntekijöiden mielipide on oikeansuuntainen.

Loppuvuoden aikana alettiin valmistella kunnan uutta hallinto-organisaatiota ja hallintosäännön uudistusta. On tärkeää, että valtuusto osallistetaan valmisteluun. Lienee myös asiallista siirtää kuntastrategian uusiminen, kunnes hallinto-organisaatio ja hallintosääntö on hyväksytty. Nykyinen kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 20.2.2023. Viime valtuustokaudella tarkastuslautakunta on arvioinut strategian päämääriä vuodesta 2024 alkaen.

Talouden tasapainottamiseksi tehtiin listaus viranhaltijavalmisteluna toimenpiteistä, joita pitäisi tehdä. Lista sinänsä on kattava, mutta toimenpiteistä mitä aiotaan tehdä, tulee käydä

laaja keskustelu luottamushenkilöiden kesken. Tämänkin pohdinnan perustana tulee olla luotettavaa tietoa kunnan talouden tilasta.

Sisäisen tarkastuksen raportissa vuodelta 2025 todetaan, että sivistyspalveluiden esihenkilöiden toimenkuvien laadinta on vielä aloittamatta 29.12.2025. On tärkeää jo henkilöstön oikeusturvankin kannalta, että työnkuvat ovat laadittu ja ajantasaiset. Sivistyspalveluissa ja varsinkin vapaa-aikapalveluissa on tapahtunut huomattavasti muutoksia tehtävissä irtisanoutumisen ja muutosneuvottelujen irtisanomisten johdosta. On tärkeää, että työnkuva laaditaan heti kun tehtävät muuttuvat. Palvelualueen johtaja on vastuussa näistä toimenpiteistä.

Kun kuntaorganisaatiota uudistetaan, tulee hankintaosaamiseen kiinnittää entistä suurempi huomio. Esimerkkinä vuodelta 2025 hankintaosaamisen puutteena on vapaa-aikapalveluiden sekoilu pyöräkuormaajan hankintaprosessissa.

Tilapalvelut erityisesti tarvitsevat asiantuntevaa hankintaosaajaa, koska kaikki tehtävät korjausinvestoinnit joudutaan kilpailuttamaan.

Työvoimapalvelut ovat kunnan uusi toiminta-alue ja se on onnistunut tehtävässään tilastojen mukaan paremmin kuin naapurikunnat.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on alkanut sujua. Uusien käytänteiden kehittyminen tarpeiden mukaisiksi ja sujuviksi ottaa tietysti aikansa.

Kunnan henkilöstö on muutosneuvotteluista johtuen ollut varsin haastavassa tilanteessa ja on hyvä, että Epassin taso säilytetään vuoden 2025 tasolla ja siihen ei tehdä leikkauksia.

Lopuksi haluan kiittää tarkastuslautakunnan jäseniä aktiivisesta osallistumisesta lautakunnan työskentelyyn ja tämän kertomuksen aikaansaamiseen. Erityiskiitos hallintosuunnittelija Aino Kuuselalle, hänen työnsä tarkastuskertomuksen valmistumiseksi on ollut merkittävä.

Vilho Ponkiniemi

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan arviointi- ja tarkastustehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat valtuuston päätettäväksi ja arvioida, onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Kuntalain lisäksi valtuuston hyväksymä Hämeenkyrön kunnan hallintosääntö sääntelee tarkastuslautakunnan toimintaa. Sen mukaan lautakunnan tehtävänä on

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
- huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
- tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla
- valvottava kuntalain 84 §:ssä tarkoitettujen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtia sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla sekä saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

2.1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Hämeenkyrön hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnassa on

viisi (5) jäsentä ja heillä jokaisella on henkilökohtaiset varajäsenet. Tarkastuslautakunnan kokoonpano muuttui vuoden 2025 huhtikuussa pidettyjen kuntavaalien myötä. Hämeenkyrön uusi tarkastuslautakunta valittiin kunnanvaltuuston 9.6.2025 kokouksessa ja lautakunta aloitti virallisesti työskentelynsä syksyllä 9.9.2025.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi vuonna 2025 hallintosuunnittelija Aino Kuusela.

Tarkastuslautakunta kokousti vuonna 2025 yhteensä 10 kertaa.

Varsinaiset jäsenet 1.1.2025-9.6.2025	Henkilökohtaiset varajäsenet 1.1.2025-9.6.2025
Vilho Ponkiniemi, puheenjohtaja	Eija Koivisto
Mauri Lepola, varapuheenjohtaja	Tapani Saarela
Tuija Ranta	Raimo Hamari
Tarja Vasarainen	Kati Lahtinen
Tommi Väre	Risto Mauri

Varsinaiset jäsenet 9.6.2025 alkaen	Henkilökohtaiset varajäsenet 9.6.2025 alkaen
Vilho Ponkiniemi, puheenjohtaja	Hannamaija Oinonen
Kati Lahtinen, varapuheenjohtaja	Olavi Pesu
Heljä Jännetyinen	Liisa Lenkkeri
Raimo Hamari	Lauri Korpijaakko
Tino Sipponen	Juhani Pitkäniemi

2.2 Ulkoinen tilintarkastus

Kunnan ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat. Niiden toiminta on kunnan muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Hämeenkyrön

kunnan lakisääteisenä tilintarkastusyhteisönä toimi vuonna 2025 BDO Audiator Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana oli JHT, KHT Minna Havia-Niemi.

2.3 Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

Kuntalain (410/2015) mukaan määrätyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Kunnanvaltuusto on saanut sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi 15.12.2025. Hämeenkyrön kunnan julkiset sidonnaisuusilmoitukset ovat luettavissa kunnan verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta käsittelee ilmoitukset ennen niiden viemistä yleiseen tietoverkkoon. Sidonnaisuusilmoitusten ilmoittamisessa hyödynnetään kunnan nettisivuilla olevaa sähköistä lomaketta, joka vaatii vahvan tunnistautumisen.

Havainto:

Tarkastuslautakunta painottaa sidonnaisuusilmoituksen tekemisen tärkeyttä Hämeenkyrön kunnan luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Sidonnaisuusilmoitus tulee tehdä uudestaan myös tilanteessa, jossa sidonnaisuuksissa tapahtuu valtuustokauden aikana muutoksia.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valtaosa luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista on jo toimittanut sidonnaisuustietonsa valtuustokauden alussa.

2.4 Arviointityön toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan arviointityö on suunnitelmallista. Lautakunta laatii koko toimikautensa kattavan arviointisuunnitelman ja sitä tarkentavan vuosittaisen työohjelman. Lautakunnan jäsenille on annettu sisäisen työnjaon mukaisesti seurantavastuualueet. Lautakunnan jäsenet ovat seuranneet sisäisen työnjakonsa mukaisesti toimielinten ja palvelualueiden toimintaa.

Arvioinnin tietoperustana on kuulemisissa saadut tiedot, selvitykset, toimintakertomukset, laaditut raportit ja muu asiakirja-aineisto. Tarkastuslautakunnan kokouksissa on käynyt esittelijöitä kertomassa oman yksikkönsä toiminnasta. Lisäksi tarkastuslautakunta on tehnyt vierailuja kiinteistöihin ja yksiköihin.

7.10.2025	vastaava tilintarkastaja Minna Havia-Niemi ja laskentapäällikkö Lotta Salmela
4.11.2025	Marraskuussa tarkastuslautakunta teki vierailukierroksen kunnan kiinteistöihin. <ul style="list-style-type: none"> • Mahnalan Ympäristökoulu • Sasin päiväkot • Elinympäristöpalveluiden toimipiste • Heinijärven päiväkot ja koulu Lisäksi lautakunnan kokouksessa 4.11.2025 kuultiin talous- ja hallintojohtaja Tiina Palorantaa.
2.12.2025	sivistysjohtaja Kimmo Levänen
27.1.2026	kunnanjohtaja Johanna Rannanjärvi
17.2.2026	päätuottamusedustajat Maria Anttila, Jari Luoma ja Hannu Rantanen
24.3.2026	elinympäristöjohtaja Ritva Asula-Myllynen ja tilapalvelupäällikkö Harri Jääskeläinen
14.4.2026	henkilöstöpäällikkö Jyri Lammela
5.5.2026	vastaava tilintarkastaja Minna Havia-Niemi

Taulukko 1. Yhteenvetoa arviointivuoden aikana tarkastuslautakunnan kokouksissa kuulluista asiantuntijoista ja tarkastuslautakunnan tekemistä vierailuista

3. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Verotilitys laski verrattuna edelliseen vuoteen yhteensä 1 669 700 euroa, -6,8 % (edellisenä vuonna 400 000 euroa). Veroperusteet pysyivät ennallaan. Kunnallisveron tuotto laski 1 023 500 euroa (977 400 euroa) ja yhteisöveron tuotto laski 327 400 euroa, -21,7 % (-816 700 euroa). Myös kiinteistöveron tuotto laski 318 800 euroa, -12,1 % (239 100 euroa).

Verotulot

1000 e	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnallisvero	36 099	38 336	19 412	20 389	19 366
Yhteisövero	2534	3194	2323	1506	1179
Kiinteistövero	2170	2309	2386	2625	2307
Yhteensä	40 803	43 840	24 121	24 521	22 851

Taulukko 2. Koonti verotuloista. Lähde: Vuoden 2025 tilinpäätös.

Valtionosuudet yhteensä kasvoivat vuodesta 2024 yhteensä 556 200 euroa, 7,0 % (-995 200 milj. euroa).

Tuotot pienenevät vuonna 2025 edellisvuodesta 2024. Talousarvioon verrattuna tulot kuitenkin ylittyivät.

Poistosuunnitelman mukaisten poistojen määrä oli yhteensä 5,6 miljoonaa euroa. Lisäksi tilikaudella kirjattiin arvonalentumisia 135 000 euroa. Poistojen ja arvonalentumisten määrä kasvoi vuodesta 2024 yhteensä 48 000 euroa.

Lainmäärä oli vuoden vaihteessa 36,4 milj. euroa. Koko lainakanta on pitkäaikaista lainaa. Vuoden 2025 aikana lainoja maksettiin pois lainojen lyhennyssuunnitelmien mukaisesti.

Henkilöstömenot ovat suurin yksittäinen kuluerä kunnan taloudessa. Toimintakuluista henkilöstökulut ovat suuruudeltaan 57,0 %. Toiseksi suurin kuluerä henkilöstömenojen jälkeen oli palvelujen ostot, joiden suuruus oli 26,8 %.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan kuntataloudessa pitää keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. Vuonna 2025 Hämeenkyrön kunnan omavaraisuusaste oli 43,5 %. Vuonna 2024 omavaraisuusaste oli 45,0 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat verotuloista, toimintatuotoista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Mitä alhaisempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2025 Hämeenkyrön kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 107,7 %. Vuonna 2024 samainen luku oli 104,9 %.

Havainto:

Tilinpäätöksessä on hyvä avata erilaisten tunnuslukujen merkitystä ja siten antaa lukijalle tieto siitä, onko luku positiivinen vai negatiivinen kunnan talouden osalta. Vertailuja voisi olla vuodesta 2023 lähtien, koska silloin kunnan talousasetelma muuttui radikaalisti, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Esimerkiksi, että tarkastusvuonna 2025 kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 107,7 %, vuonna 2024 oli 104,9 % ja vuonna 2023 106,0 %. Vertailuna vuosi 2022, 62,9 %. Tällainen tunnusluvun kehitys merkitsee, että suunta on huono.

3.1 Taloussuunnitelma 2025, muutostalousarviot ja taloudellinen tilanne

Vuonna 2025 muutostalousarvioita tehtiin kolme. Ensimmäinen muutostalousarvio käsiteltiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 26.5.2025. Muutostalousarviossa tehtiin hallituksen antaman ohjeen mukaisesti supistava käyttötalouden muutostalousarvio ja

oikaistiin Pirkanmaan hyvinvointialueelta perityt liian korkeat vuokrat. Lopputuloksena oli toimintakatettava kasvattava talousarvio. Ensimmäisessä muutostalousarviossa lisäksi oikaistiin verotuloja pienemmäksi, poistoja suuremmaksi ja tulosta heikommaksi 830 000 euroa.

Toinen muutostalousarvio käsiteltiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 6.10.2025. Toisessa muutostalousarviossa oli kaikki sillä hetkellä tiedossa olevat muutokset. Muutostalousarvio paransi tulosta 102 000 eurolla ja käyttötalouteen tehtiin muutoksia joka palvelualueella.

Kolmas muutostalousarvio käsiteltiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 15.12.2025. Siinä oikaistiin rahoitustuottoja- ja kuluja sekä palvelualueiden käyttötalouden lukuja. Euroja siirrettiin myös palvelualueelta toiselle. Lisäksi valtionosuusarvioita oikaistiin paremmaksi. Kolmannessa muutostalousarviossa lisättiin myös Hämeenkyrö-talo-hankkeesta luopumisesta seurannut arvonlennus 176 000 euroa. Muutostalousarvion myötä tulos muuttui 212 000 euroa paremmaksi.

Havainto:

Tarkastuslautakunnan katsoo, että vuoden 2025 muutostalousarviot enemmän vaikeuttivat kuin antoivat mahdollisuutta muodostaa luotettavaa kuvaa kunnan talouden kehittymisestä. Kunnassa tehtiin kolme muutostalousarviota vajaan puolen vuoden aikana. Viimeisin tehtiin 15.12.2025, alijäämän oli silloin 3 990 000 €, kun taloussuunnitelmassa alijäämä oli 3 474 000 €. Tammikuussa valmistunut tilinpäätös osoitti alijäämän olevan 2 664 000 €.

4. Alue- ja kuntavaalit 2025

Vuonna 2025 pidettiin samanaikaisesti kahdet säännönmukaiset vaalit: aluevaalit ja kuntavaalit. Hämeenkyrössä yleisinä äänestyspaikkoina toimivat kummassakin vaalissa liikuntahalli Kosken Syke ja Monitoimikeskus Silta. Mahnalan Ympäristökoulu toimi ennakkoäänestyspaikkana viikonloppuisin.

Äänestysaktiivisuuden taso vaihtelee valtakunnallisesti eri vaalien mukaan. Kuntavaalien äänestysaktiivisuus oli vuonna 2025 Hämeenkyrössä 53,0 % ja aluevaaleissa puolestaan 50,9 %. Äänestysaktiivisuus oli vuoden 2021 kuntavaaleissa 52,6 %. Koko Pirkanmaan alueella äänestysaktiivisuus oli vuonna 2025 kuntavaaleissa 56,2 % ja aluevaaleissa puolestaan 54,7 %. Hämeenkyrössä alue- ja kuntavaalien äänestysaktiivisuus oli muun Pirkanmaan äänestysaktiivisuuteen verrattuna alhaisempaa.

Hämeenkyrön uusi kunnanvaltuusto aloitti toimikautensa 9.6.2025. Valtuutettuja on yhteensä 31, mikä on neljä vähemmän kuin vuonna 2021 toimintansa aloittaneessa valtuustossa.

Havainto:

Edellinen kunnanvaltuusto päätti osana sopeuttamisohjelmaa pienentää valtuuston kokoa 35 valtuutetusta 31 valtuutettuun.

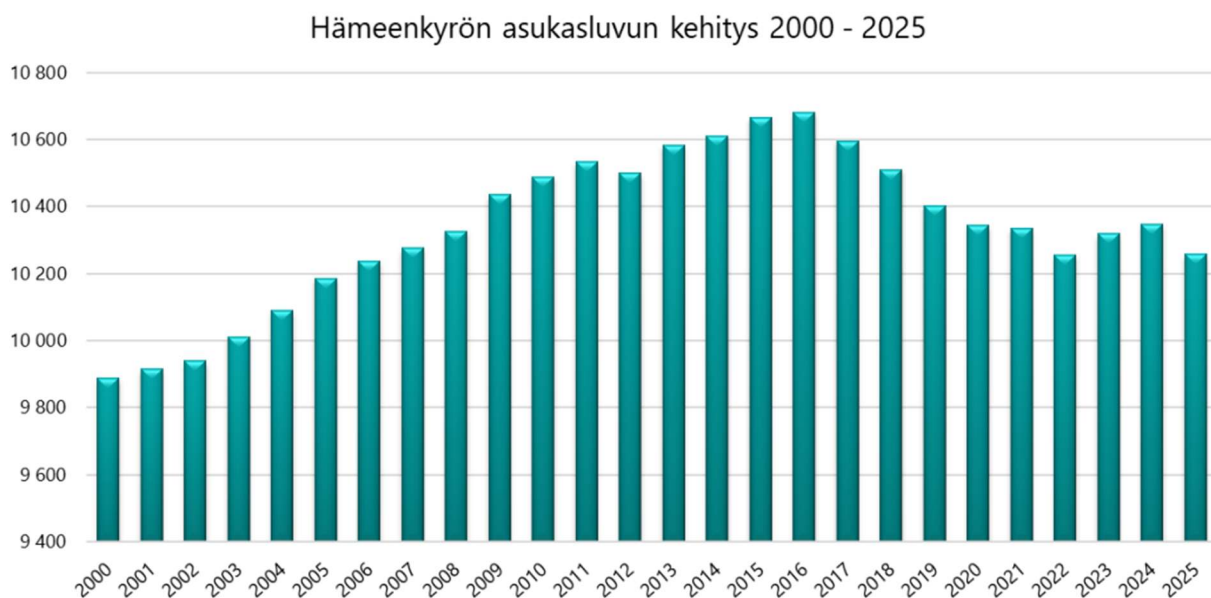

Kuva 1: Monitoimikeskus Silta, joka toimi alue- ja kuntavaalien 2025 ennakköäänestyspaikkana ja varsinaisen äänestyspäivän äänestyspaikkana.

5. Väestökehitys vuonna 2025

Vuonna 2025 Hämeenkyrön väestökehitys oli laskeva. Vuoden lopussa kunnan asukasmäärä oli 10 258. Vuonna 2024 hämeenkyröläisiä oli 10 348. Hämeenkyröläisiä oli vuonna 2025 siten 90 vähemmän kuin vuonna 2024.

Hämeenkyröön syntyi 65 lasta ja 126 hämeenkyröläistä kuoli vuonna 2025. Muista kunnista Hämeenkyröön muutti 492 henkilöä ja Hämeenkyröstä pois muutti 522 henkilöä.

Tilasto 1: Hämeenkyrön asukasluvun kehitys 2000–2025. Lähde: Hämeenkyrön vuoden 2025 tilinpäätös.

6. Hyvinvointityö

Vuonna 2025 hyvinvointityön läpileikkaavina ilmiöinä voidaan nähdä Hämeenkyrössä päihteet, elintavat ja liikkumattomuus. Iso osa näistä ilmiöistä ja tehdyistä toimenpiteistä ei kohdennu tiettyyn ryhmään, vaan koskettaa koko väestöä. Hämeenkyrön ikärakenne tulee myös muuttumaan. Nuorten määrä pienenee ja ikääntyneiden osuus kasvaa. Muutos haastaa palvelujen kohdentumista ja kunnan talouden kestävyyttä.

Hyvinvoinnin kokonaiskuvan saa parhaiten selville HYTE-kertoimesta ja TEAviisarista. HYTE-kerroin on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin, jonka perusteella kunnille maksetaan valtionosuuden lisäosaa. TEAviisarin pisteytys perustuu kuntien itse ilmoittamiin tuloksiin toiminnastaan ja on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä palvelu. Hämeenkyrön kunnan HYTE-kerroin oli 63 vuonna 2025 ja vuonna 2024 puolestaan 66. Kunnan HYTE-kerroin on siten laskenut edellisestä vuodesta. TEAviisarin kaikkien sektorien keskiarvo oli vuonna 2025 puolestaan 72. TEAviisarin tulokset ovat Hämeenkyrön osalta valtakunnallisesti vertaillen hyvällä keskitasolla.

Pirkanmaan kuntien HYTE-kertoimien keskiarvo oli 66 vuonna 2025. Pirkanmaan kunnista Vesilahdella HYTE-kerroin oli vuonna 2025 korkein, peräti 85. Hämeenkyrön HYTE-kerroin oli vuonna 2025 muiden Pirkanmaan kuntien keskiarvoa hieman alhaisempi.

Havainto:

Hyte-kerroin	vuosi 2024	vuosi 2025
Hämeenkyrö	66	63
koko Pirkanmaa	64	66

Lähde HYTE-kertoimille: Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen Sotkanet.fi

Hämeenkyrön nuorisovaltuustolta kysyttiin vuoden 2025 aikana kannanottoja kunnan eri palvelualueilta. Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat osallistuivat kunnallisten toimielinten ja

työryhmien, kuten valtuuston, lautakuntien ja työryhmien kokouksiin. Loppuvuodesta 2025 nuorisovaltuusto sai myös kunnanhallituksen nimeämän edustajan kokouksiinsa.

7. Henkilöstö, muutosneuvottelut ja valtuustokauden vaihtuminen

7.1 Henkilöstö

Hämeenkyrön kunnan palveluksessa oli palvelussuhteessa 31.12.2025 yhteensä 384 työntekijää, joista vakituisia viran- ja toimenhaltijoita sekä tuntipalkkaisia työntekijöitä oli 307. Määräaikaisen henkilökunnan määrä oli puolestaan 53.

Palvelualue	Vakituinen henkilökunta 31.12.2025	Määräaikainen henkilökunta 31.12.2025 (sis. työllistetyt)	Sijaiset 31.12.2025
Hallintopalvelut	26	3	2
Sivistyspalvelut	229	41	19
Elinympäristöpalvelut	52	9	3
Yhteensä	307	53	24

Taulukko 3. Yhteenvedo vakituisten ja määräaikaisten työntekijöiden määristä vuonna 2025

Henkilöstömenot ovat suurin yksittäinen kuluerä kunnan taloudessa. Toimintakuluista henkilöstökulut ovat suuruudeltaan 57,0 %. Koko kunnan henkilöstömenot olivat 20 447 000 euroa (toteumaprosentti 99,2 %). Palkat ja palkkiot olivat tästä 16 873 000 euroa (toteuma 100,5 %) ja muut henkilöstömenot olivat 3 820 000 euroa (toteuma 99,3 %). Henkilöstökorvauksia maksettiin puolestaan 216 000 euroa vuonna 2025. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna henkilöstömenot laskivat 14 000 eurolla.

Hämeenkyrön kunnan vakituisen henkilökunnan keski-ikä oli 47,5 vuotta vuonna 2025. Henkilöstön keskimääräinen ikä nuorentui vuonna 2025, sillä henkilökunnan keski-ikä oli 49,8 vuotta vuonna 2024. Naiset ovat enemmistönä kunnan vakituudessa henkilöstössä (79,4 %).

Kunnan vakituisen henkilöstön tulovaihtuvuusprosentti oli 6,3 % ja lähtövaihtuvuusprosentti puolestaan 8,2 %. Tulo- ja lähtövaihtuvuusprosentit lasketaan suhteuttamalla alkaneiden ja päättyneiden palvelussuhteiden lukumäärät vuoden 2024 lopun vakituisen henkilöstön kokonaismäärään.

Vuonna 2025 kunnan henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli 4,64 %. Yhtä työntekijää kohti sairauslomapäiviä oli yhteensä 16,5 sairauslomapäivää vuoden 2025 aikana. Työtapaturmien aiheuttamat poissaolot vähenivät yhteensä 45,5 % vuoteen 2024 verrattuna.

Joka toinen vuosi toteutettava laaja henkilöstökysely käynnistettiin loppuvuodesta 2024 ja vastausaika kyselyyn päättyi vuoden 2025 tammikuussa. Kyselyyn vastasi 252 henkilöä. Työn kuormittavuuteen liittyvien kysymysten vastausten keskiarvo oli 3,5. Työyksikön toimivuuteen liittyvien kysymysten keskiarvo oli 3,4 ja työilmapiiriin liittyvien kysymysten keskiarvo puolestaan 4,0.

Tilapäinen valiokunta ja elinympäristöpalveluiden henkilöstö

Hämeenkyrön kunnanvaltuusto asetti 10.2.2025 tilapäisen valiokunnan valmistelemaan elinympäristölautakunnan lupajaoston erottamista. Valtuustolle oli jätetty 16.12.2024 aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta. Mahdollisen erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille varattiin tilaisuus antaa selvitys asiaan kirjallisesti ja suullisesti. Tilapäinen valiokunta työskenteli tutustumalla asiaan liittyviin taustamateriaaleihin ja käymällä asioita läpi kokouksissaan. Tilapäinen valiokunta sai työnsä valmiiksi 27.4.2025 ja esitti 26.5.2025 valtuustolle, ettei lupajaosto nauti valtuuston luottamusta. Kunnanvaltuuston lopullinen päätös 26.5.2025 oli se, ettei elinympäristölautakunnan lupajaosto nauti valtuuston luottamusta. Lupajaosto erotettiin 26.5.2025 ja uudet jäsenet jaostoon valittiin samaisessa kokouksessa erotetun tilalle.

Tarkastuslautakunta teki vierailun elinympäristöpalveluihin 14.3.2025 kokoonpanolla, jossa oli mukana lautakunnan puheenjohtaja, jäsen ja sihteeri. Elinympäristöpalveluista paikalla

olivat toimistopäällikkö ja vs. ympäristötarkastaja. Tapaamisella tarkastuslautakunnalle esiteltiin kunnan ympäristönsuojeluun liittyviä keskeisiä osa-alueita, ympäristötarkastajan työnkuvaa ja kunnan ympäristönsuojelun tilannetta. Tapaamisen aikana selvisi, että kunnan ympäristönsuojelun henkilöresurssit ovat vähäiset ja monet lupajaostolle menevät asiat edellyttävät yleensä useamman kuukauden selvitystyön. Tapaamisen jälkeen kokoonpano kuuli vielä 14.3.2025 elinympäristölautakunnan lupajaoston puheenjohtajaa. Tapaamisella lupajaoston puheenjohtaja kertoi lupajaoston työskentelystä ja sen käsittelemistä asioista yleisellä tasolla. Puheenjohtaja totesi, että varsinkin ympäristönsuojelua koskevat asiat ovat laajoja ja monimutkaisia.

Havainto:

Lupajaosto käsitteli vuonna 2025 paljon ympäristölupa-asioita, joista osa on edennyt hallinto-oikeuteen asti. Erityisesti lupajaostoa kuormittivat ampumaratojen lupa- ja valvonta-asiat, joita käsiteltiin lähes jokaisessa kokouksessa. Tarkastuslautakunta kiinnitti tähän huomiota ja pohti, missä määrin asiaan vaikutti kunnan lainopillinen osaaminen ja missä määrin ympäristötarkastajan ylityöllistyminen. Hämeenkyrön ympäristösuojeluviranomaisen resurssit ovat olleet jo lukuisia vuosia puutteelliset, ja tarkastuslautakunta on huomauttanut siitä useamman kerran. Lautakunta muistuttaa, ettei ympäristösuojelun siirtyminen Sastamalan yhteistoiminta-alueelle vuonna 2026 poista kunnan lakisääteistä velvoitetta ympäristösuojelusta huolehtimiseen ja sille riittävien resurssien takaamiseen.

Tarkastuslautakunta teki vuosittain toimipaikkakierroksen 4.11.2025 kunnan kiinteistöihin ja muihin toimitiloihin. Toimipaikkakierroksella lautakunta kuuli kiinteistössä työskenteleviä kunnan työntekijöitä ja viranhaltijoita sekä tutustui kiinteistössä tapahtuvaan kunnan toimintaan. Yksi toimipaikkakierroksen kohteista oli elinympäristöpalveluiden toimipaikka, jossa lautakunta kuuli kunnan maanrakennusmestaria. Tapaamisella lautakunta kuuli maanrakennusmestarin suuresta työmäärästä varsinkin yksityistieavustusten suhteen.

Havainto:

Tarkastuslautakunnan toimipaikkakierroksella elinympäristöpalveluissa tuli esiin maanrakennusmestarin suuri työmäärä.

On tärkeää, että palvelualueen esimies on selvillä alaistensa työmääristä ja tarvittaessa resursoi lisää toimialan henkilöstöä tai muulla tavoin helpottaa työkuormaa.

Havainto:

Vapaa-aikapalveluissa tapahtui vuoden aikana huomattavasti muutoksia. Yksi henkilö irtisanoutui ja muutosneuvotteluiden tuloksena irtisanottiin henkilöstöä.

Sisäisen tarkastuksen raportin mukaan toimenkuvien laadinta on vielä aloittamatta 29.12.2025. Tarkastuslautakunta katsookin, että toimenkuvat tulee saattaa viipymättä, muutoksen tapahduttua, ajan tasalle.

7.2 Yhteistoimintaneuvottelut

Vuoden 2025 aikana pidettiin koko kuntaa koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvotteluja käytiin ajalla 15.9.-29.10.2025. Kunnanhallitus hyväksyi yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen 3.11.2025.

Neuvotteluiden tuloksena yhteensä seitsemän henkilöä irtisanottiin vuoden 2025 loppuun mennessä. Näistä neljän irtisanomisaika päättyi kevään 2026 aikana. Irtisanomisista yksi kohdistui hallintopalveluihin, kolme sivistyspalveluihin ja kolme elinympäristöpalveluihin. Lisäksi työnantaja arvioi, että vuoden 2026 aikana 3 henkilöä eläköityy ja määräaikaisuuksista vähenee 5 henkilötyövuotta. Yhteistoimintamenettelyn seurauksena henkilötyövuosia vähenee yhteensä 15 vuoden 2026 aikana.

Päälouottamusedustajat jättivät 29.10.2025 eriävän kannanoton yhteistoimintamenettelyiden tulokseen. Eriävässä kannanotossa päälouottamusedustajat kuvaavat mielipiteensä neuvottelujen tuloksesta ja esittävät vaihtoehtoja suunnitelluille toimille.

Havainto:

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 8.9.2025, § 166, käynnistää yhteistoimintamenettelyn. Perusteluna päätökselle mainitaan 26.5.2025 valtuuston hyväksymä muutostalousarvio, joka osoitti tuloksen olevan 4,3 miljoonaa alijäämäinen. Yhteistoimintaneuvottelu päättyi 29.10.2025, yhteistä näkemystä ei saavutettu. Työntekijäpuoli on jättämässään eriävässä mielipiteessään tunnistanut neuvottelujen tuloksen ylimitoitetuksi ja liian etupainotteiseksi. He toteavat lausunnossaan, että kysyttäessä leikkaustarpeen todellisuutta, työnantaja ei ole sitä kyennyt riittävästi todentamaan ja osoittamaan laskelman realistisuutta.

7.3 Valtuustokauden vaihtuminen ja päätöksentekoprosessi

9.6.2025 työnsä aloittaneessa uudessa Hämeenkyrön kunnanvaltuustossa on 31 jäsentä. Kunnanvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin valtuuston 9.6.2026 kokouksessa Tarja Soukko. Kunnanhallituksen puheenjohtajaksi valittiin samaisessa kokouksessa Esa Järvenpää. Uudet valtuutetut ja muiden toimielinten luottamushenkilöt saivat koulutusta luottamustehtäviinsä vuoden 2025 syksyllä. Koulutukset keskittyivät kuntatalouteen, luottamushenkilön rooliin, elinvoimaan, viestintään sekä opetuksen, kasvatuksen ja hyvinvoinnin teemoihin.

Tarkastuslautakunta on keskustellut paljon päätöksentekoprosessista, joka varsinkin uuden valtuustokauden alkaessa on hämärtynyt. Päätöksenteon oikea-aikaisuus eli se missä vaiheessa asioista keskustellaan, miten niitä valmistellaan, missä vaiheessa niistä päätetään ja milloin asioita lautakunnan päätöksellä "vain" toimeenpannaan, vaatisi tarkastuslautakunnan mielestä selkeyttä. Lautakunnille ja valtuustolle tuotavat asiat pitäisi

lähtökohtaisesti olla sellaisia, joihin päättäjillä on aito mahdollisuus vaikuttaa, jotta kuntalaisdemokratia toteutuu. Esimerkiksi yhteisesti sovituista, strategianmukaisista toimista luopuminen resurssipulaan viitaten vasta marraskuussa, ei anna päättäjille mahdollisuutta käydä keskustelua siitä, voisiko säästöjä tehdä muualta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota myös päätöksenteon nopeatempoisuuden lisääntymiseen, ja on huolissaan siitä, että kiire synnyttää epäluottamusta sekä päättäjissä että kuntalaisissa. Esimerkiksi yksityisteiden hoitoon liittyvää, vuonna 2026 voimaantulevaa muutosta alettiin käsitellä lautakunnissa toukokuussa 2025. Asiasta järjestettiin infotilaisuus tiekunnille vasta marraskuun lopussa, ja varsin nopealla aikataululla, jonka jälkeen asia oli jo pian valtuuston käsittelyssä. Lopputulemana valtuustossa tehtiin lukuisia muutosesityksiä, mikä viestii tarkastuslautakunnan mielestä valmisteluprosessin epäonnistumisesta. Samassa pykälässä tehdyt useat äänestykset eivät ole päättäjän näkökulmasta kovin selkeitä, ja muutosesitysten riskinä on aina se, etteivät ne ole virkamiesvalmisteluna tehty.

Tarkastuslautakunta pyysi elinympäristölautakunnan, sivistyslautakunnan ja hyvinvointijaoston puheenjohtajilta ja varapuheenjohtajilta 27.3.2026 selvitystä lautakuntien saamasta koulutuksesta. Saatujen vastausten perusteella lautakunnille ja jaostolle ei järjestetty riittävää lautakunta- tai jaostokohtaista koulutusta erikseen syksyn 2025 aikana.

Suositus:

Tarkastuslautakunta katsoo, että valtuustokauden vaihtuessa tulee valtuustolle ja lautakuntiin valituille järjestää hyvin suunniteltua koulutusta. Lautakuntien koulutuksissa tulee käydä läpi palvelualueen toimintaa, toimipisteitä ja henkilöstöä. Hallintosäännön määräykset sekä kuntalaki siltä osin, kun se koskee kyseistä palvelualueetta.

Myös päätöksentekoprosessi pitää valituksi tulleille valtuutetuille ja lautakuntien jäsenille selvittää. Päätöksenteon oikea-aikaisuus eli miten asioita valmistellaan, missä vaiheessa niistä keskustellaan ja missä vaiheessa asioista päätetään. Talousarviossa pitää varautua siihen, että näistä koulutuksista maksetaan kokouspalkkiot tai ne sisällytetään lautakuntien kokouksiin pykäläasioina.

8. Julkisten työvoimapalveluiden siirtyminen kuntiin

Vuonna 2025 julkiset työvoimapalvelut siirtyivät valtiolta kuntien järjestämisvastuulle. Uudistuksen tarkoituksena on tuoda työvoimapalvelut lähemmäksi kuntalaisia ja yrityksiä, helpottaa ja nopeuttaa työntekijöiden työllistymistä sekä auttaa yrityksiä löytämään työntekijöitä. Lisäksi vastuu kotoutuja-asiakkaiden työvoimapalveluista ja kotoutumisen edistämisestä siirtyi kunnille.

Hämeenkyrön kunta kuuluu Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueeseen, jonka järjestämisvastuullisena kuntana toimii Sastamalan kaupunki. Muita työllisyysalueeseen kuuluvia kuntia ovat Punkalaitumen kunta, Kihniön kunta, Ikaalisten kaupunki ja Parkanon kaupunki. Yhteistyötä tehdään työllisyysalueella kuntien kesken, mutta toimivalta on kunnilla itsellään.

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut ja yrityspalvelut siirtyivät hallintopalveluihin. Kuntaan siirtyi 4 työntekijää valtiolta, joista kaksi jo työskenteli kuntakokeilussa Hämeenkyrössä. TE24-uudistuksen myötä työllisyyspalveluiden toiminta myös laajentui.

Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2025 joulukuussa 36 176 henkilöä, työttömyysaste 13,6 %. Hämeenkyrössä työttömien määrän kehitys on ollut poikkeuksellista muihin Pirkanmaan kuntiin verrattuna, sillä kesäkuun 2025 jälkeen työttömyys on laskenut kuukausittain vuoden takaiseen. Myös pitkäaikaistyöttömyyden määrä on laskenut Hämeenkyrössä, vaikka suunta muualla Pirkanmaalla on ollut päinvastainen.

Työttömien määrä on ollut kuukausittain alle 500, pois lukien joulukuun 501 työtöntä työnhakijaa. Joulukuussa 2025 työttömyysprosentti oli 10,6 %.

Kunnan työllisyyspalvelut toteuttivat oman asiakastyytyväisyyskyselyn vuoden 2025 aikana. Vastaajat antoivat 4,67 pistettä asteikolla 1–5 ja 4,23 kokemukselle siitä, että palvelu edisti työllistymistä.

9. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 14 § mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kuntalain 47 § mukaan konserniohje on kuntien omistajaohjauksen keskeinen väline ja sitä sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Kunnan tytäryhteisöjen hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön mukaan kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja.

Kunnan konserniohje uusittiin vuonna 2025. Uuden konserniohjeen tarkoituksena on luoda puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä ja näiden tytäryhteisöjä. Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden konserniohjeen ja omistajapoliittiset linjaukset kokouksessaan 26.5.2025.

Kuntakonserni 2025 muodostui seuraavista tytäryhteisöistä ja osakkuusyhteisöistä:

Tytäryhteisöt

- Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy, kunnan omistusosuus 100 %
- Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä 100 %
- Ki Oy Hämeenkyrön Teollisuustalo 100 %
- Hämeenkyrön Jäähalli Oy 100 %
- Hämeenkyrön Vesi Oy 50 %
- Hämeenkyrön Vanhustentalosäätiö 100 %

Kuntayhtymät

- Pirkanmaan liitto 1,95 %
- Sastamalan koulutuskuntayhtymä 10,65 %

10. Vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen kehittämisehdotusten jälkiseuranta

Tarkastuslautakunta esitti vuoden 2024 arviointikertomuksessa havaintoja ja suosituksia. Alla on esitetty kyseiset tavoitteet ja mihin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

Puheenjohtajan katsauksessa esille tuodut asiat ja palvelualueiden vastaukset

Kunnanhallitus vastasi 22.9.2025 arviointikertomuksen huomioihin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelualueet ovat kiitettävästi huomioineet kertomuksessa esiin nostetut huomiot.

Elinympäristöpalvelujen vastaus rakennusprojektien taloudelliseen epäonnistumiseen oli ylimalkainen ja keskittyi pelkkiin euromääriin. Syyt miksi lisätöihin jouduttiin ja tehtiinkö päätökset oikea-aikaisesti, oliko päätöksen tekijällä hallintosäännön antamat valtuudet, ovatko päätökset dokumentoitu asiallisesti, noudatettiin urakkasopimuksen määräyksiä lisätöistä. Näitä tietoja ei tarkastuslautakunnan pyytämä analyttinen selvitys pitänyt sisällään.

Näitä tietoja ei löytynyt tarkastuslautakunnan saamasta aiheeseen liittyvästä materiaalista.

11. Arvio strategiaa toteuttavien toimenpiteiden toteutumisesta ja vaikuttavuudesta

Valtuusto on hyväksynyt kuntastrategian Vakaa ja verraton 20.2.2023. Kuntastrategia pitää sisällään kolme päämäärää; hyvän kasvun ja oppimisen ympäristö, toimiva ympäristö ja kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta. Strategiaa toteuttavat toimenpiteet ja mittarit esitetään talousarvioissa ja niiden seuranta tehdään tilinpäätöksien yhteydessä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ja raportoida valtuustolle, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet Hämeenkyrön kunnassa ja kuntakonsernissa. Valtuusto on asettanut vuoden 2025 talousarviossa strategiaa toteuttavia tavoitteita. Tavoitteet ja niiden toteutuminen on kirjattu liitteeseen 1.

Havainto:

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan valtuuston asettamista strategiaa toteuttavista toiminnallisista vuositavoitteista vuoden 2025 aikana:

- 27 on toteutunut selvästi (vihreä)
- 5 on keskeneräinen / toteutunut osittain (keltainen)
- 1 on toteutunut hieman tai ei lainkaan (punainen)
- 2 toteutumista ei voida arvioida (harmaa)

12. Tarkastuslautakunnan esitys valtuustolle

Hämeenkyrön vuoden 2025 arviointikertomus on hyväksytty tarkastuslautakunnan kokouksessa 19.5.2026.

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanhallitus ja lautakunnat ottavat toiminnassaan huomioon arviointikertomuksessa esitetyt suositukset ja havainnot sekä tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa esiin nostamat huomiot.

Tarkastuslautakunta jättää vuoden 2025 arviointikertomuksensa Hämeenkyrön kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

13. Allekirjoitukset

Hämeenkyrössä 19 toukokuuta 2026

HÄMEENKYRÖN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vilho Ponkiniemi

puheenjohtaja

Kati Lahtinen

varapuheenjohtaja

Heljä Jännetyinen

jäsen

Raimo Hamari

jäsen

Tino Sipponen

jäsen

- Liite 1; Talousarviotavoitteet

Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin viereen on kirjattu värein tarkastuslautakunnan arvio tavoitteen toteutumisesta:

- vihreä = toteutunut selvästi
- keltainen = keskeneräinen tai toteutunut osittain
- punainen = toteutunut vähän tai ei lainkaan
- harmaa = toteutumista ei voitu arvioida.

Palvelualueiden yhteiset tavoitteet

Strateginen päämäärä: Hyvä kasvun ja oppimisen ympäristö Avaintavoite: Hyvinvointityön tarpeiden tiivis seuranta hyvinvointialueen kanssa			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Kaikkia palvelualueita koskeva yhdyspintatyö Pirhan kanssa sujuu	Tavoitetaso: Tiedetään, ketkä mitäkin asiaa hoitavat ja keihin otetaan yhteyttä. Mittari: Sanallinen arvio	Asiassa on edistytty, mutta tekemistä vielä riittää. Pirhan edustajien osallistuminen yhteisiin kokouksiin vaihtelee. Aina ei tule ketään. Kunnan edustajat ovat osallistuneet Pirhan järjestämiin tilaisuuksiin.	Keltainen

		Tilaisuuksia on paljon ja pohdittavana on, että mihin kaikkeen pitää/kannattaa osallistua.	
Hyvinvointityön raportoinnin kehittäminen	Tavoitetaso: Vuosiraportti lyhyempi ja ytimekkäämpi. Mittari: Johtoryhmän arvio ja luottamushenkilöpalautte.	Raportti on lyhentynyt ja selkeytynyt. Luottamushenkilöiltä saatu palaute tiiviimmästä vuosiraportista sekä uudistetusta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta on ollut kiitettävää.	Vihreä

Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle			
Avaintavoite: Monimuotoisen yrittäjyyden toimintaedellytysten tukeminen yrittämisen eri vaiheissa			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Tehdään näkyväksi kunnan työ elinvoiman ylläpitämiseksi yhteistyönä yritysten ja oppilaitosten kanssa	Tavoitetaso: Tehdään elinvoimalupaus. Mittari: Elinvoimalupaus on tehtynä ja hyväksyttynä.	Elinvoimalupaus valmisteltiin, hyväksyttiin ja allekirjoitettiin.	Vihreä

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta
Avaintavoite: Ilmasto-ohjelman toteuttaminen vahvistaa Hämeenkyrön asemaa veto- ja pitovoimaisena Pirkanmaan vihreänä helmenä

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Kiertotalous ja kestävä kehitys ohjaavat valintojamme	<p>Tavoitetaso: Päivitetään hankintaohje ja sisällytetään siihen kestävyyskriteerit (ympäristöasiat, työllistämisehto, ympäristövastuu, vähähiilisyys).</p> <p>Mittari: Ohje hyväksyttynä ja väki koulutettuna.</p>	<p>Hankintaohje on päivitetty. Ohje on samanlainen Tampereen kehyskuntien kanssa.</p> <p>Erillistä koulutusta ei ole järjestetty. Ohje on käyty läpi palvelualueiden johtoryhmissä.</p> <p>Ohje on prosessiohje hankinnan toteuttamiselle. Siinä ei ole otettu kantaa kestävyyskriteereihin. On mainittu, että hankintaan voi sisältyä vastuullisuuteen, ympäristöön tai organisaation strategiaan liittyviä vaatimuksia.</p>	Vihreä

<p>Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta</p> <p>Avaintavoite: Talouden tasapainottaminen sekä toimintaympäristön ja hyvän hallinnon kehittäminen jatkuvat</p>			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Uusien konserniyhtiöiden hyvä aloitus ja konsernirakenteen kriittinen tarkastelu	<p>Tavoitetaso: Aikaansaadaan terveen talouden ja toiminnan yhtiöt, uusitaan konserniohje.</p> <p>Mittari: Sanallinen selostus yhtiöiden synnystä ja talouden aloituksesta, uudet ohjeet hyväksyttynä.</p>	Konserniohje hyväksyttiin. Uusi yhtiö on päässyt toiminnan alkuun.	Vihreä

<p>Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta</p> <p>Avaintavoite: Alueen kestävyystavoitteet edistyvät käytännön osana elinvoiman vahvistamista</p>			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio

<p>Kestävä talous suunnitelmakaudella eli suunnitelmakauden jälkeen ei kertynyttä alijäämää</p>	<p>Tavoitetaso: Vuoden aikana on saatu selvitettyä keinot talouden tasapainon aikaansaantiin.</p> <p>Mittari: Vuoden 2026–2028 taloussuunnitelma on tasapainossa.</p>	<p>Vakauttamisen toimia tehtiin ja vuoden 2026 listattiin tulevat vakauttamiskohteet. Tekemistä riittää.</p> <p>Tasapainoa ei ole oikeasti aikaansaatu. Satunnainen luovutuskorvaus ei aikaansaa oikeaa tasapainoa.</p>	<p>Keltainen</p>
<p>Työllisyyden hoidon kuntaekosysteemin hyödyntäminen työllisyyden vahvistamisessa</p>	<p>Tavoitetaso: Löytää yhteisiä keinoja työllisyyden hoidon parantamiseksi.</p> <p>Mittari: Löydettyjen keinojen määrä.</p>	<p>Kuntaekosysteemiä on hyödynnetty seuraavasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuntatyöllistäminen eli puolen vuoden oppisopimusjaksoja = 13 - palvelualueiden rekrytointitarpeissa on työllisyyspalveluissa kartoitettu sopivia työnhakijoita. -yrityskäynnit yhdessä yrityspalveluiden kanssa, jolloin myös työpaikkojen ja -kokeilupaikkojen kartoitus. -yrittäjyyttä suunnittelevien prosessin hionta yhdessä yrityspalveluiden kanssa -rekrytointitapahtuma yhdessä yrityspalveluiden kanssa. -kotoutumiskoulutus sekä erilaiset työllistymistä tukevat kurssit yhdessä Petäjä-opiston 	<p>Vihreä</p>

		<p>kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saskyn hyödyntäminen työnhakijoiden osaamisen vahvistamisessa mm. Läntisen Pirkanmaan ammatillinen osatutkinto räätälöinti. <p>Keinoja löydettiin 7.</p>	
--	--	---	--

Hallintopalveluiden tavoitteet

Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle Avaintavoite: Monimuotoisen yrittäjyyden toimintaedellytysten tukeminen yrittämisen eri vaiheissa			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Uusitaan yritysvaikutusten arviointimenettely	Tavoitetaso: Aikaansaadaan arviointimenettely, jolla on merkitystä. Mittari: Ohje valmistuu.	Ohje valmistui ja on käytössä.	Vihreä

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta Avaintavoite: Talouden tasapainottaminen sekä toimintaympäristön ja hyvän hallinnon kehittäminen jatkuvat			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Kuntalaisten tiedottamisen keinojen lisääminen	Tavoitetaso: Sähköinen kunnan uutiskirje. Vähintään kaksi kirjettä ensimmäisenä vuonna. Mittari: Lähetetyt kirjeet	Tämä tavoite poistettiin muutostalousarviossa vakauttamisen takia.	Harmaa

<p>Työvoima- ja yrityspalveluiden kokonaisuuden kehittäminen asiakkaiden palvelutarpeita vastaavaksi</p>	<p>Tavoitetaso: Tyytyväiset henkilö- ja yritysasiakkaat.</p> <p>Mittari: Yrityskontaktien määrä, asiakastyytyväisyyskysely</p>	<p>Yrityskontaktien määrä 45</p>	<p>Vihreä</p>
<p>Nuorten matalan kynnyksen Ohjaamo -toiminnan käynnistäminen ja tunnetuksi tekeminen</p>	<p>Tavoitetaso: Ohjaamo toiminta on säännöllistä ja nuoret ovat löytäneet palvelupisteen.</p> <p>Mittari: Aukioloajat ja kävijöiden määrät.</p>	<p>Työllisyyspalvelu toteutti oman asiakastyytyväisyyskyselyn työnhakija-asiakkaille. Vastaajat antoivat 4,67 pistettä (1–5) palvelun laadulle ja 4,23 kokemukselle siitä, että palvelu edisti työllistymistä.</p> <p>Starttivalmennuksen osalta Sovari-sosiaalisen vahvistumisen mittarilla mitattuna asiakasarvio oli 4,4 (1–5).</p> <p>Etsivän nuorisotyön osalta Sovari antaa kokonaisasiakasarvioksi 4,88.</p> <p>Yrityspalveluiden osalta alkavan yrittäjän neuvonnassa käyneet kokivat palvelun hyödylliseksi keskiarvolla 9 (4-10) ja toimivan yrittäjän neuvonnan osalta 9,3.</p>	<p>Vihreä</p>

Aktiivinen digitaalisten palveluiden käyttö ja toimialueiden yhteistyö	Tavoitetaso: Tehdään kunnan digikartta. Mittari: Digikartta tehtynä.	Tämä tavoite poistettiin muutostalousarviossa vakauttamisen takia.	Harmaa
Hallinnon ohjelmistojen pitäminen ajan tasalla ja digitaalisuuden täysimääräinen hyödyntäminen	Tavoitetaso: Huolehditaan ohjelmien päivitykset ja otetaan käyttöön kaikki digitaalisen toiminnan mahdollisuudet. Tänä vuonna päivityksen kohteena taloushallinnon pääohjelma. Mittari: Taloushallinto-ohjelman päivitys vuoden 2026 alusta	Ohjelmien päivityksiä tehtiin vähemmän kuin aiottiin. Vakauttamisen takia päivitystahtia hidastettiin. Taloushallinto-ohjelman päivitys toteutettiin ja päivitetty ohjelma on käytössä.	Keltainen

Sivistyspalveluiden tavoitteet

Strateginen päämäärä: Hyvä kasvun ja oppimisen ympäristö Avaintavoite: Yhtenäinen ja kannustava kasvun ja oppimisen polku			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Positiivisen pedagogiikan käyttöönotto varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Jatkuu myös nuorisopalveluihin. Yhteinen malli kiusaamisen ehkäisemiseen ja hyvinvoinnin lisäämiseen.	Tavoitetaso: varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa käytössä, perusopetuksessa (alakouluissa) käyttöönotto alkanut. Mittari: Koulutuspäivät ja itsearvio	Perusopetuksella kolme koulutuspäivää 2025. Positiivinen pedagogiikka - menetelmä on otettu alakouluilla käyttöön ja siihen on opettajia koulutettu, tunne- ja vuorovaikutustaitoja opetellaan eri oppiaineissa.	Vihreä
Perusopetuksen organisaatiomuutoksen toteutuminen	Tavoitetaso: Syyslukukauden alusta uusi toimintamalli kokonaisuudessaan käytössä. Mittari: Päätökset tehty ja neuvottelut käyty. Rekrytoinnit ja tehtävänkuvat valmiit.	Tavoitteeseen päästiin syyslukukauden alkuun mennessä.	Vihreä

Strateginen päämäärä: Hyvä kasvun ja oppimisen ympäristö Avaintavoite: Hyvinvointityön tarpeiden tiivis seuranta hyvinvointialueen kanssa			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Opiskeluhuollon yhteistyömuotojen vakiinnuttaminen ja kehittäminen	Tavoitetaso: Yhtenäiset palvelupolut opiskeluhuollossa. Mittari: Kouluterveyskysely, oma arvio	Pirhan henkilöstön vaihtuvuus ei ole enää niin suurta kuin hyvinvointialueen alkaessa. Yhteistyö opiskeluhuollossa työskentelevien kanssa on parantunut. Alakouluilla on tarve psykiatrisen sairaanhoitajan palveluille, mutta sitä ei ole saatavilla, tärkeä kehittämiskohde.	Keltainen

Strateginen päämäärä: Hyvä kasvun ja oppimisen ympäristö Avaintavoite: Yhä vahvempi hyvinvointia rakentava osallisuus ja sujuvampi arki			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen	Tavoitetaso: Lapsiparlamentin toiminnan vakiinnuttaminen. Mittari: Lapsiparlamentin kokoontumiset	Lasten Parlamentin käyntikerrat: 20 paikallista kokousta (esiopetus ja alakoulut) sekä 2 suurkokousta (esiopetus-2. lk ja 3.-6. lk).	Vihreä

Yhdistysyhteistyö, yhteisöllisyyden lisääminen	<p>Tavoitetaso: Neljä yhdistysten uutiskirjettä ja kaksi foorumia.</p> <p>Mittari: Yhdistysfoorumit Ja -tapaamiset ja uutiskirjeet</p>	<p>Toteutettu 3 yhdistysfoorumia ja 2 kyläyhdistysfoorumia. Lähetetty 8 yhdistysten uutiskirjettä. Lisäksi tehty yhdistysvierailuja ja nostettu yhdistysten toimintaa näkyviin kunnan viestintäkanavissa.</p> <p>Yhdistysyhteistyöhön saatu merkittävää lisäresurssia Tapahtumaviestintä ajan tasalle -hankkeesta.</p>	Vihreä

Elinympäristöpalveluiden ja vesihuoltolaitoksen tavoitteet

<p>Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle Avaintavoite: Uudistamme maapolitiikka ja tarjoamme vaihtoehtoja monipuoliselle asuntotuotannolle houkuttelevassa ja siistissä kuntaympäristössä</p>			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Huolehdimme sopivasta asumisväljyydestä ja hyvästä luontoyhteydestä sekä täydennämme taajamarakenne.	<p>Tavoitetaso:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uudistetaan maapoliittinen ohjelma 2. Uudistetaan rakennusjärjestys <p>Mittarit: Maapoliittinen ohjelma ja rakennusjärjestys hyväksytty valtuustossa.</p>	Maapoliittinen ohjelma on valmistunut. Rakennusjärjestys on valmistumassa. Molemmat asiakirjat hyväksytään valtuustossa kevään 2026 aikana.	Vihreä

<p>Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle Avaintavoite: Kehitämme toimivaa ja turvallista liikkumisen ympäristöä</p>			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio

Parannamme kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja olosuhteita.	Laaditaan 1. Pyöräpysäköinnin suunnitelma (mittarina valmis suunnitelma) 2. Haetaan Traficomilta rahoitusta pysäköinti-infran kehittämiseksi (mittarina hakemus).	Vakauttamisesta ja resursseista johtuen tavoitteita ei saatu valmiiksi.	Punainen
--	---	---	----------

Strateginen päämäärä: Kestävyy- ja talousvastuun tiedostava kunta			
Avaintavoite: Ilmasto-ohjelman toteuttaminen vahvistaa Hämeenkyrön asemaa veto- ja pitovoimaisena Pirkanmaan vehreänä helmenä			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Ylläpidämme siistiä kuntaympäristöä ja tuemme luonnon monimuotoisuutta osana kunnan ekologista kestävyyttä.	Laaditaan kunnan viheraluesuunnitelma, mihin kootaan - sijainti- ja määrätiedot - hoitoluokitus - pölyttäjähönteisille jätettävät/muokattavat elinympäristöt ja kukkapellot - puskittumisen poisto - haitalliset vieraslajialueet - (mittarina valmis suunnitelma) - suojelualueiden selvittäminen	Yleisten alueiden sijainti- ja määrätietoja sekä tietoa nykyisistä hoitotasoista on koottu. Muita tavoitteita ei saatu valmiiksi johtuen resursseista.	Keltainen

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta Avaintavoite: Kestävä talous ja fiksu kuntatyö			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Taloustilanteen tiedonvälitys läpi palvelualueen	Kehitetään tiedotusta niin, että taloustilanne ja hankintaohjeet ovat jokaisen työntekijän tiedossa. Mittari toteutetut tilaisuudet ja tiedotteet	Taloustilannetta koskevaa tiedotusta on lisätty palvelualueella. Palvelualueen johtoryhmä seuraa ja raportoi talouden tilanteesta kuukausittain.	Vihreä

Kuntakonsernin tavoitteet

<p>Strateginen päämäärä: Toimiva ympäristö elämiselle</p> <p>Avaintavoite: Uudistamme maapolitiikka ja tarjoamme vaihtoehtoja monipuoliselle asuntotuotannolle houkuttelevassa ja siistissä kuntaympäristössä</p>			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Vuokra-asuntokannan tehokas käyttöönotto	<p>Tavoitetaso: Käyttökelpoiset asunnot vuokrattuina.</p> <p>Mittari: Täyttöaste</p>	<p>Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy: - asuntojen täyttöaste 95,3 %</p> <p>Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä: - asuntojen täyttöaste 90 %</p> <p>Molempien yhtiöiden vapaat huoneistot ovat nähtävissä vuokraovi.com -sivustolla.</p>	Vihreä

<p>Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta</p> <p>Avaintavoite: Talouden tasapainottaminen sekä toimintaympäristön ja hyvän hallinnon kehittäminen jatkuvat</p>			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio

<p>Konserniyhtiöt toteuttavat kunnan strategiaa erityisesti kestävän talouden suunnittelun osalta</p>	<p>Tavoitetaso: Yhtiö käsittelee kuntastrategian tavoitteet hallituksen kokouksessa ja laatii omat yksityiskohtaiset tavoitteet niiden perusteella. Yhtiö toteuttaa kunnan arvoja.</p>	<p>Hämeenkyrön Vesi: Talous on kestävällä pohjalla. Lainat lyhennetään suunnitelman mukaisesti. Yhtiön pyrkimys on nollatulos. Tilikausi oli voitollinen.</p>	Vihreä
	<p>Mittari: Kuntastrategia on käyty yhtiön hallituksessa läpi ja tehty sen perusteella omat tavoitteet. Yhtiö raportoi kunnan arvojen toteutumisen omassa toiminnassaan.</p>	<p>Hämeenkyrön Jäähalli Oy:lle on oma kestävän talouden tavoite.</p>	Vihreä
		<p>Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä: Kunnan tavoitteet käytiin läpi hallituksen kokouksessa 22.5.2025. Yhtiön tavoite on saada talous kuntoon.</p>	Vihreä
		<p>Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy: Kunnan tavoitteet käytiin läpi hallituksen kokouksessa 13.5.2025. Asunnonhankinta on laatinut omat tavoitteensa ja päätavoitteet ovat: Hyvinvoiva asukas, hyvät asumispalvelut, energiatehokkuus ja taloudellisuus. Kaikki tavoitteet näkyvät jokapäiväisessä toiminnassa.</p>	Vihreä
		<p>Hämeenkyrön Vanhustentalosäätiö: Kunnan tavoitteet käytiin läpi hallituksen kokouksessa 26.2.2025.</p>	Vihreä

		Hämeenkyrön Teollisuustalo: Kunnan tavoitteet käytiin läpi hallituksen kokouksessa 18.3.2025. Yhtiön tavoitteet ovat kiinteistön kunnossapito, energiatehokkuus ja kestävä taloudenpito. Tavoitteiden toteutumista seurataan yhtiössä ja toteutetaan tarpeen vaatiessa.	Vihreä
Jäähalliyhtiön talouden kestävä ratkaisu ja investointisuunnitelman toteuttaminen	Tavoitetaso: Kunnan tuki yhtiölle (svop) ja yhtiön oma tulorahoitus ovat riittävällä tasolla, jotta yhtiö voi toteuttaa investointisuunnitelmansa. Mittari: Jäähalliyhtiö toteuttaa investointisuunnitelman eikä tarvitse lisärahoitusta.	Hämeenkyrön Jäähalli Oy: Talous tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa. Investointiohjelma on vielä kesken ja kunnan sijoituksen viimeinen osa saamatta.	Vihreä

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta			
Avaintavoite: Alueen kestävyystavoitteet edistyvät käytännön osana elinvoiman vahvistamista			
Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Toteutuminen (tilinpäätös)	Tarkastuslautakunnan arvio
Ympäristövastuullinen toiminta	Tavoitetaso: Energian ja polttoaineiden säästö kuntien	Ki Oy Hämeenkyrön Jokimetsä:	Vihreä

<p>energiatohokkuuden toimintasuunnitelman KETS mukaisesti.</p> <p>Mittari: Energiatohokkuus kasvaa ja fossiilisen energian osuus vähenee. Tulokset osoitetaan toimintakertomuksessa.</p>	<p>Energiankulutusta seurataan jatkuvasti. Kaikki kohteet ovat kaukolämmössä.</p>	
	<p>Hämeenkyrön Asunnonhankinta Oy: Ristamäentie 11 vaihdettiin liiketunnistukselliset LED-valaisimet, Nuijamiestentie 7–9 ulkovalot vaihdettiin LED:ksi, Kirkkokatu 14–16 porraskäytävään vaihdettiin liiketunnistukselliset LED-valaisimet. Energiankulutusta seurataan jatkuvasti.</p>	Vihreä
	<p>Hämeenkyrön Teollisuustalo Oy: Energiankulutusta seurataan jatkuvasti. Lämmitysmuoto: kaukolämpö.</p>	Vihreä
	<p>Hämeenkyrön Jäähalli Oy: Vuosien aikana tehtyjä energian parannushankkeita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ympäristöystävälliset kylmäkontit - uusittu jäänhoitokone - ilmastointilaitteiden uusinta - uusi katto ja lämpöeristyksen lisääminen - aurinkopaneelit hankitaan 2026 	Vihreä
	<p>Hämeenkyrön Vesi Oy:</p>	Vihreä

		<p>Talousveden valmistus pohjavedestä on ympäristövastuullista toimintaa. Hämeenkyrön Vesi Oy:n sähköenergian hankinta tehdään yhdessä ja osana Sastamalan kaupungin sähköenergian kilpailutusta. Hämeenkyrön Vesi Oy:n energiankulutusta seurataan ja raportoidaan Sastamalan kaupungin KETS-raportissa.</p> <p>Vuonna 25 sähkön ostoon onnistuttiin käyttämään noin 8 % vähemmän rahaa kuin edellisenä vuonna.</p>	
--	--	--	--